

Sygn. akt **VIII Gz 33/17**

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak

Sędziowie: SO Anna Górnik (spr.)

SO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu dnia 8 czerwca 2017 r. w S.

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko I. O.

o odtworzenie akt

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział X Gospodarczy, z dnia 10 stycznia 2017 r., sygn. akt X GCo 73/16,

postanawia:

zażalenie oddalić.

SSO Anna Górnik SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak SSO Patrycja Baranowska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział X Gospodarczy, w sprawie o sygn. akt X GCo 73/16, odrzucił zażalenie pozwanej z dnia 22 stycznia 2016 r. na postanowienie Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 14 stycznia 2002 r., sygn. akt XIII GNc 3893/01, o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 22 listopada 2001 r.

W uzasadnieniu opisał następujący przebieg postępowania:

Pozwana pismem z dnia 22 stycznia 2016 r. wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 11 marca 2014 r. (sygn. akt X GCo 76/14) oraz na postanowienie Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 14 stycznia 2002 r. (sygn. akt XIII GNc 3893/01), a nadto o doręczenie nakazu zapłaty z dnia 22 listopada 2001 r.

W toczącym się na skutek ww. pisma postępowaniu ustalili, iż akta sprawy XIII GNc 3893/01 zostały zbrakowane. Zarządzeniem z dnia 24 marca 2016 r. zażalenie pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 14 stycznia 2002 r. wyłączono do osobnego rozpoznania w sprawie zarejestrowanej po odtworzeniu zbrakowanych akt .

Na podstawie repertorium GNc ustalono, iż pozew w sprawie XIII GNc 3893/01 złożony został w dniu 9 sierpnia 2001 r. przez (...) spółkę z o.o. w S.. Nakaz zapłaty wydany został w dniu 22 listopada 2001 r., jednak na podstawie repertorium nie można ustalić kiedy doręczono pozwanej nakaz zapłaty. Z załączonej przez pozwaną kopii nakazu

zapłaty z dnia 22 listopada 2001 r. wydanego w sprawie X GNc 3893/01 wynika, że w dniu 14 stycznia 2002 r. Sąd Rejonowy w Szczecinie nadał nakazowi klauzulę wykonalności na rzecz wierzyciela (...) spółkę z o.o. w S..

Zarządzeniem z dnia 23 maja 2016 r. polecono ustalić we wszystkich kancelariach komorniczych działających na terenie S. w 2002 r. czy toczyło się postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi I. O. na podstawie nakazu zapłaty z dnia 22 listopada 2001 r. sygn. akt XIII GNc 3893/01. W dniu 6 czerwca 2016 r. ustalono, że postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi I. O. prowadzone było przez kancelarię komornika P. pod sygnaturą KM 4660/03. Sprawa w dniu 6 grudnia 2006 r. została umorzona a akta przekazane do archiwum. Kancelaria prowadzona jest aktualnie przez komornika sądowego D. D.. Zarządzeniem z dnia 4 listopada 2016 r. polecono zwrócić się do komornika o wypożyczenie akt egzekucyjnych o sygn. KM 4660/03. W dniu 1 grudnia 2016r wpłynęło pismo komornika z informacją, że akta sprawy znajdują się na liście „spis dokumentacji niearchiwalnej”, co oznacza, że zostały zniszczone przez (...).

W tych okolicznościach Sąd zważył, że zgodnie z art. 795 § 2 k.p.c. termin do wniesienia zażalenia biegnie dla wierzyciela od daty wydania mu tytułu wykonawczego lub postanowienia odmownego, dla dłużnika – od daty doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Z informacji uzyskanych od komornika sądowego wynika, że akta egzekucyjne dotyczące pozwanej w związku z egzekucją toczącą się na podstawie tytułu wykonawczego - nakazu zapłaty z dnia 22 listopada 2001 r. zostały zbrakowane. Tym samym nie ma możliwości ustalenia, kiedy doręczono jej zawiadomienie o wszczęciu egzekucji. Niezależnie od tego stwierdzić należy, że skoro sprawa egzekucyjna umorzona została w dniu 6 grudnia 2016 r., to zażalenie złożone w dniu 22 stycznia 2016 r. (po ponad 9 latach od umorzenia postępowania egzekucyjnego) należało uznać za spóźnione. Jako niecelowe zatem uznał odtwarzanie akt sprawy XIII GNc 3893/01, albowiem brak jest możliwości ustalenia – nawet na podstawie odtworzonych akt – terminu doręczenia postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, będącej podstawą do ustalenia, czy zażalenie wniesione zostało w terminie.

Po przywołaniu art. 397 §2 w zw. z art. 370 k.p.c. Sąd wyjaśnił, że wobec braku możliwości ustalenia terminu do wniesienia zażalenia (liczonego zgodnie z treścią art. 795 §2 k.p.c.) oraz mając na uwadze, że egzekucja tocząca się na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty z dnia 22 listopada 2001 r. (sygn. akt XIII GNc 3893/01) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności dnia 14 stycznia 2002 r. została umorzona, zażalenie wniesione w dniu 16 lipca 2013 r. uznać należało za niedopuszczalne i podlegające odrzuceniu.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła strona pozwana, wnosząc o jego uchylenie.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła obrazę następujących przepisów:

- art. 397 §2 w zw. z art. 370 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż złożone przez nią zażalenie było spóźnione;
- art. 795 §2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że złożone przez nią zażalenie jest niedopuszczalne i podlega odrzuceniu.

W uzasadnieniu przedstawiła argumentację zarzutów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Przede wszystkim wskazać należy, iż podniesiony przez stronę pozwaną zarzut obrazę art. 795 §2 k.p.c. nie zasługiwał na uwzględnienie. Pozwana podnosiła, że naruszenie ww. przepisu objawia się w przyjęciu, że wniesione przez nią zażalenie z dnia 22 stycznia 2016 r. było niedopuszczalne.

Zgodnie z art. 795 §2 k.p.c. termin do wniesienia zażalenia biegnie dla wierzyciela od dnia wydania mu tytułu wykonawczego lub zawiadomienia go o utworzeniu tytułu wykonawczego w systemie teleinformatycznym albo od dnia ogłoszenia postanowienia odmownego, a gdy ogłoszenia nie było - od dnia doręczenia tego postanowienia. Dla dłużnika termin ten biegnie od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. W razie zgłoszenia wniosku,

o którym mowa w art. 794² §2 albo 3, termin ten biegnie od dnia doręczenia stronie uzasadnienia postanowienia albo postanowienia z uzasadnieniem.

Z przytoczonego przepisu nie wynika, jakoby wykazywał on związek z ewentualną „niedopuszczalnością” środka odwoławczego. Tę kwestię regulują natomiast art. 397 §2 w zw. z art. 370 k.p.c. Jak stanowi art. 370 k.p.c. sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie. Wprawdzie w przepisie tym zawarto normę dotyczącą apelacji, lecz poprzez art. 397 §2 k.p.c. należy ją stosować odpowiednio także w przypadku zażalenia. Z tego względu sąd pierwszej instancji odrzuca zażalenie wniesione po upływie przepisanej terminu, nieopłacone lub z innych przyczyn niedopuszczalne, jak również zażalenie, którego braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie.

Wprawdzie Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia zawarł wyrażenie „zażalenie wniesione w dniu 22 stycznia 2016 r. uznać należało za niedopuszczalne i podlegające odrzuceniu” (vide uzasadnienie zaskarżonego postanowienia, k. 72), jednakże w ocenie Sądu Okręgowego z kontekstu całego wyводу uzasadnienia wynika, iż wykorzystanie słowa „niedopuszczalne” stanowiło omyłkę. Wyjaśnić przy tym należy, że przywołany wcześniej art. 370 k.p.c. jako podstawy odrzucenia środka odwoławczego przyjmuje: wniesienie po terminie (spóźniony środek odwoławczy), brak opłacenia (nieopłacony środek odwoławczy), niedopuszczalność z innych względów (niedopuszczalny środek odwoławczy), a także nieuzupełnienie braków formalnych w wyznaczonym terminie. W kontekście uzasadnienia orzeczenia Sądu Rejonowego, w którym zawarte są szczegółowe wyjaśnienia co do chronologii zdarzeń, wyraźne jest, że odrzucone zażalenie strony pozwanej zostało uznane nie za niedopuszczalne (uzasadnienie orzeczenia nie wyjaśniało, w czym niedopuszczalność miałyby polegać), ale właśnie za spóźnione, o czym świadczy również przywołanie w tym fragmencie art. 795 §2 k.p.c., który określa właśnie termin na wniesienie zażalenia w postępowaniu klauzulowo-egzekucyjnym. Tego rodzaju omyłka Sądu pierwszej instancji nie dawała jednakże podstaw do uwzględnienia zażalenia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 370 w zw. z art. 397 §2 k.p.c. Sąd Okręgowy ocenił, że Sąd pierwszej instancji trafnie uznał, że zażalenie pozwanej należało potraktować jako spóźnione.

Pozwana załączyła do akt niniejszej sprawy oryginał tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Szczecinie, Wydział XIII Gospodarczy, z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie o sygn. akt XIII GNc 3893/01, któremu 14 stycznia 2002 r. została nadana klauzula wykonalności na rzecz pierwotnego wierzyciela (oryginał nakazu zapłaty znajdujący się w zamkniętej kopercie na k. 18 akt sprawy o sygn. akt VIII Gz 415/16, a w pierwszej instancji X GCo 76/14; kserokopia oryginału – k. 6 akt niniejszej sprawy).

Wskazany tytuł wykonawczy zawiera treść klauzuli wykonalności, podpis sędziego, pieczęć sądu oraz pieczęć „Prawomocność stwierdzam. Sędzia” opatrzoną podpisem sędziego. Jest on dokumentem urzędowym, który ze swej istoty korzysta z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 w zw. z art. 13 §2 k.p.c.). Domniemanie autentyczności i zgodności treści dokumentu z prawdą może zostać obalone, przy czym ciężar tego dowodu spoczywa na stronie zaprzeczającej, na której ciąży powinność wykazania, że przedłożony dokument urzędowy jest nieprawdziwy.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższych domniemań stronie pozwanej nie udało się obalić.

Wskazać należy, że nie było możliwości zapoznania się z aktami sądowymi w sprawie XIII GNc 3893/01, ponieważ zostały one zbrakowane. Niemniej w oparciu o dokumenty złożone przez stronę powodową do akt sprawy VIII Gz 415/16 (w pierwszej instancji X GCo 76/14), z której niniejsza sprawa została odłączona, wynikają następujące okoliczności (vide pozew w postępowaniu uproszczonym, pismo zawierające wnioski dowodowe, zawiadomienie o zajęciu z dnia 16 grudnia 2003 r., zaświadczenie z dnia 31 stycznia 2006 r., protokół z dnia 21 sierpnia 2007 r. – znajdujące się na kartach 105-118 akt sprawy o sygn. VIII Gz 415/16, a w pierwszej instancji X GCo 76/14):

- pozew w sprawie o sygn. akt XIII GNc 3893/01 został złożony w biurze podawczym sądu 7 sierpnia 2001 r. (jako pozwana w sprawie wskazana została I. O., podany został adres zamieszkania pozwanej: (...)-(...) S., ul. (...)),
- w piśmie z dnia 16 grudnia 2003 r. Komornik Sądowy Rewiru V przy Sądzie Rejonowym w Szczecinie zawiadomił I. O., że prowadzone jest przeciwko niej postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą V KM 4660/03, na podstawie tytułu w postaci nakazu zapłaty wydanego w sprawie XIII GNc 3893/01, w której wierzycielem jest (...) sp. z o.o. w S. (jako adres dłużniczki w zawiadomieniu komornika z dnia 16 grudnia 2003 r. wskazano: (...)-(...) S., ul. (...)),
- w piśmie Urzędu Miasta S. z dnia 31 stycznia 2006 r. zaświadczone zostało, że I. O. zameldowana jest na pobyt stały w miejscowości S., ul. (...);
- w dniu 21 sierpnia 2007 r. przed Sądem Rejonowym w Szczecinie w sprawie o sygn. akt XV Co 2027/07 odbyło się posiedzenie niejawnie w sprawie wyjawienia majątku z wniosku (...) sp. z o.o. siedzibą w G. przeciwko I. O., a w protokole posiedzenia wskazano, że dłużniczka stawiała się osobiście oraz złożyła wyjaśnienia.

Powyższe okoliczności świadczą, że przeciwko pozwanej prowadzone było postępowanie egzekucyjne przez pierwotnego wierzyciela (...) sp. z o.o. (następnie – po zmianie firmy – (...) sp. z o.o.). Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji w sprawie prowadzonej przez pierwotnego wierzyciela pochodzi z 16 grudnia 2003 r., czyli z roku następującego po roku, w którym nakaz zapłaty został opatrzony klauzulą wykonalności. Nadto należało zważyć, że 21 sierpnia 2007 r. odbyło się posiedzenie w sprawie wyjawienia majątku, na którym pozwana – zgodnie z treścią protokołu (dokumentu urzędowego) – stawiała się osobiście i złożyła wyjaśnienia.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe okoliczności wynikające ze zgromadzonych dokumentów sprawiają, że niewiarygodne jest twierdzenie pozwanej o niedoręczeniu jej nakazu zapłaty wydanego w sprawie o sygn. akt XIII GNc 3893/01. Takie okoliczności nie były przez nią przedtem podnoszone, a fakt stałego miejsca zamieszkania pozwanej, niezmiennego od daty wszczęcia postępowania w sprawie XIII GNc 3893/01 do zakończenia postępowania o wyjawienie majątku, pozwala domniemywać, że korespondencja była wysyłana do dłużniczki na prawidłowy adres. Co więcej, w przekonaniu Sądu Okręgowego, gdyby w istocie pozwanej nie został doręczony nakaz zapłaty, to nie doszłoby do postępowania o wyjawienie jej majątku, a przynajmniej pozwana w jego trakcie wskazywałaby na okoliczność, że nie są jej znane okoliczności, ze względu na które została wezwana jako dłużnik i ma składać wyjaśnienia.

Wobec powyższego zdaniem Sądu Okręgowego stronie pozwanej nakaz zapłaty (oraz zawiadomienia o wszczęciu egzekucji) musiał zostać doręczony najpóźniej 21 sierpnia 2007 r. (dzień posiedzenia w sprawie o wyjawienie majątku), czyli tygodniowy termin (art. 394 §2 k.p.c.) na wniesienie zażalenie upłynął w 2007 r.

Jedynie na marginesie odnosząc się do końcowej części uzasadnienia zażalenia pozwanej Sąd Okręgowy wskazuje, że pierwotnie w uzasadnieniu Sądu Rejonowego omyłkowo wskazano, że umorzenie egzekucji nastąpiło 6 grudnia 2016 r., a zażalenie wpłynęło w 2016 r. po 9 latach, jednak omyłka pisarska (polegająca na wpisaniu daty 6 grudnia 2016 r. zamiast 6 grudnia 2006 r. została sprostowana postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 31 stycznia 2017 r., na które pozwana się nie żaliła). Stąd wynika ww. niespójność co do 9 lat między umorzeniem egzekucji a wniesieniem przez stronę pozwaną zażalenia, na którą to niespójność pozwana się powoływała w niniejszym postępowaniu odwoławczym.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy zażalenie postanowił oddalić na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 §2 k.p.c.

SSO Anna Górnik SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak SSO Patrycja Baranowska

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

-(...)

(...)

4. (...)